

Gabriela Łącka

Sprawozdanie z XIII Walnego Zgromadzenia Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES : Katowice, 4-6.09.2007

Fides: Biuletyn Bibliotek Kościelnych 1-2 (24-25), 232-237

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIE Z XIII WALNEGO ZGROMADZENIA FEDERACJI BIBLIOTEK KOŚCIELNYCH FIDES (KATOWICE, 4-8. 09. 2007)

W dniach 4-6 września 2007 roku odbyło się w Katowicach XIII Walne Zgromadzenie Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES. Akces uczestnictwa w tym spotkaniu zgłosiło ponad osiemdziesięciu członków Federacji reprezentujących biblioteki wydziałów teologicznych, seminariów duchownych, instytutów kościelnych, bibliotek zakonnych i parafialnych.

Na czas konferencji uczestnikom gościny udzieliło Wyższe Śląskie Seminarium Duchowne w Katowicach, natomiast obrady toczyły się w Auli Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego.

Zaproszonych gości w imieniu abpa Damiana Zimonia powitał ks. dr Henryk Olszar – Duszpasterz Bibliotekarzy Archidiecezji Katowickiej i wykładowca historii kościoła na Wydziale Teologicznym UŚ. Następnie ks. Jerzy Witczak, przewodniczący zarządu Federacji FIDES przedstawił szczegółowy program spotkania.

Po oficjalnej części spotkania wszyscy zgromadzeni udali się na Mszę Świętą do kaplicy Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego, którą celebrowało 20 księży zrzeszonych w Federacji. Podczas inauguracyjnej homilii wygłoszonej przez Ojca Lucjusza Wojtowicza ze Zgromadzenia Zakonnego Franciszkanów w Panewnikach podkreślano, że „przybywamy tu, żeby słuchać wykładów, zdobywać wiedzę i integrować się”.

Bezpośrednio po zakończeniu Eucharystii zainteresowani historią sztuki udali się do Muzeum Archidiecezjalnego, gdzie mogli podziwiać stałą ekspozycję poświęconą gotyckiej i średniowiecznej sztuce sakralnej na Śląsku. Cennych informacji na temat zgromadzonych

zbiorów udzielał dyrektor Muzeum ks. Jerzy Pyka, który chętnie odpowiadał na wszystkie pytania zwiedzających.

Po zakończonej wizycie w Muzeum, uczestnicy udali się do czytelni Biblioteki Teologicznej gdzie przygotowano dla wszystkich skromny poczęstunek, który był okazją do integracji środowiska bibliotecznego, jak również do wymiany doświadczeń w pracy bibliotecznej dotyczącej nie tylko komputeryzacji ale również codziennych obowiązków bibliotecznych. Bibliotekarzy zainteresowała kolekcja archiwalna Biblioteki, a szczególnie doceniano kompletność gromadzonych czasopism. Wśród zwiedzających duże zainteresowanie wzbudził kilkusettomowy „Corpus Christianorum”. Biblioteka Teologiczna posiada w swoich zbiorach jako jedna z nielicznych tak cenny i kompletny materiał źródłowy.

Drugi dzień obrad rozpoczął się od uroczystej sesji, w której wzięli udział goście honorowi, a wśród nich Jego Ekscelencja ks. bp prof. dr Andrzej Siemieniowski delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES, ks. dr Henryk Olszar duszpasterz bibliotekarzy, dyrektor Biblioteki Głównej UŚ Dariusz Pawelec, pracownicy naukowcy z Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej UŚ, a także bibliotekarze z Katowic i regionu Śląska.

Wśród zaproszonych prelegentów swój pierwszy wykład wygłosiła prof. Maria Pawłowiczowa z Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej UŚ dotyczący „Czterech zabytkowych bibliotek kościelnych w Cieszynie: Biblioteki Ojców Bonifratów, Biblioteki Ojców Jezuitów (po kasacie zakonu Biblioteka L. J. Szersznika) oraz Biblioteki Dekanatu Zboru Ewangelickiego”. Powstały one u schyłku XVII wieku i mimo zniszczeń wojennych działają do dnia dzisiejszego, a zgromadzone zbiory stanowią cenny materiał dla badaczy świeckich i kościelnych. Tekst prof. Pawłowiczowej został oparty na niepublikowanych dotąd materiałach archiwalnych, co wzbudziło duże zainteresowanie wśród słuchających.

Kolejne wystąpienie dotyczące komputeryzacji Biblioteki Teologicznej UŚ, jak również perspektyw jego rozwoju wygłosił mgr inż. Andrzej Jurek informatyk na Wydziale Teologicznym UŚ. Prelegent podkreślił współpracę bibliotekarzy z informatykiem, którzy dzielą się swymi spostrzeżeniami na temat funkcjonowania systemu, zgłaszają swoje pomysły i uwagi mające na celu usprawnienie prac bi-

blotecznych . Owocem tej współpracy było m.in. Zwiększenie indeksów w bazie Akcesja, utworzenie na potrzeby wymiany arkusza kalkulacyjnego, a także uruchomienie bazy zamówień ułatwiającej większą kontrolę nad zakupem książek.

W następnym referacie mgr Tomasz Kalota zaprezentował „Jak przygotować obiekty do włączania do biblioteki cyfrowej - doświadczenia biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego” Doświadczenie prelegenta zostały poparte bogatym materiałem źródłowym i profesjonalnym opracowaniem prezentacji, dzięki czemu przekazywane treści miały charakter warsztatów szkoleniowych.

Wszystkie wygłoszone referaty spotkały się z wielkim zainteresowaniem uczestników sesji, towarzyszyła im ożywiona dyskusja, liczne pytania i rozmowy z kularach.

Po zakończeniu drugiego dnia obrad uczestnicy udali się na uroczystą Mszę Świętą sprawowaną przez ks. bp Andrzeja Siemienińskiego w Katedrze Chrystusa Króla w Katowicach. W swojej homilii biskup nawiązał do słów Jana Pawła II wypowiedzianych w Warszawie w 1999 roku stwierdzając, że „Biblioteka jest szczególną świątynią twórczego ducha ludzkiego, który odzwierciedla owo Boże tchnienie, jakie towarzyszyło dziełu stworzenia świata i człowieka”. Dalsza część homilii poświęcona była rozważaniom na temat Biblii, która zdaniem biskupa była „pierwszą i najważniejszą Biblioteką”. Stąd też wysuwa dalej wniosek, że „Biblioteka łączy w sobie dwa powołania – misję człowieka z misją książki”. Swoje rozważania oparł na własnym doświadczeniu pracy bibliotecznej w MSWD (Metropolitalne Wyższe Seminarium Duchowne) we Wrocławiu.¹

W tym samym dniu uczestnicy Walnego Zgromadzenia udali się do Biblioteki Śląskiej, która jest jedną z najważniejszych skarbnic polskiego piśmiennictwa w kraju. Jej zbiory liczą obecnie 1,6 mln woluminów i jednostek zbiorów specjalnych, reprezentując charakter uniwersalny. Ważną część księgozbioru stanowią materiały i dokumenty o charakterze regionalnym.² Biblioteka posiada również cen-

¹ Homilia ks. Biskupa prof. Andrzeja Siemienińskiego wygłoszona podczas Mszy św. w Katedrze Chrystusa Króla w Katowicach w dniu 5.09.2007 z okazji XIII Walnego Zgromadzenia Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES,

<http://www.fides.org.pl/walne2007/homilia-xba-as.htm> [odczyt 23.06.2008]

² Imprezy i główne formy działalności,

http://www.silesiakultura.pl/db_institucje_det.php?id=319 [odczyt 23.06.2008]

ną kolekcje zbiorów specjalnych, w której znajdują się inkunabuły, starodruki rękopisy i materiały kartograficzne. Jednak zwiedzających najbardziej zainteresował sposób składowania książek, a także wyposażenie biblioteki, która należy do jednej z najlepiej wyposażonych w Europie, nie odstając od wysokich norm światowych.

Ostatni dzień obrad zdominowały sprawy organizacje Federacji. Przedstawiono sprawozdania ustępującego Zarządu Federacji, Skarbnika oraz Dyrektora Biura ds. Rozwoju i Komputeryzacji FIDES.

Przewodniczący Federacji ks. Jerzy Witczak w swoim sprawozdaniu za okres 26.04.2006 do 5.09.2007 jako jedno z najważniejszych wydarzeń uznał powołanie delegata Komisji Episkopatu Polski ds. Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES, którym został ks. bp prof. dr hab. Andrzej Siemieniewski, bp pomocniczy Archidiecezji Wrocławskiej. Podsumował także w swoim wystąpieniu XII Walne Zgromadzenie Federacji FIDES, które miało miejsce w Warszawie w domu rekolekcyjnym Archidiecezji Warszawskiej na Bielanach. Podczas którego nadano dziewięciu osobom tytuły honorowego członka FIDES. W czasie tego zgromadzenia odbyła się uroczysta inauguracja księgozbioru wirtualnego (biblioteka cyfrowa) FIDES, której przewodniczył ks. Piotr Jarecki biskup pomocniczy Archidiecezji Warszawskiej. Ponadto ks. Jerzy Witczak poinformował zgromadzonych o swym uczestnictwie w 36 Walnym Zgromadzeniu BETH (Bibliothèques Europeennes de Théologie), a także o otrzymaniu przez ks. Krzysztofa Goneta nagrody im. Kierbedziów w Bibliotece Publicznej miasta st. Warszawy.³

Ks. Krzysztof Gonet dyrektor Biura ds. Rozwoju i Komputeryzacji FIDES poinformował o bieżących pracach Biura do których zaliczył m.in.: udział w naradach w Dziale Przetwarzania Danych Biblioteki Narodowej, w konferencjach na temat komputeryzacji, przeprowadzonych kursach, serwisach programu MAK, dystrybucji i zamówieniach programów FIDKAR, FIDSERW, administrowaniu strony www. Federacji FIDES, a także obsłudze księgozbioru wirtualnego FIDES. Wśród prac jednorazowych wymienił m.in. czuwanie

³ Witczak, J. Sprawozdanie z pracy Zarządu Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES za okres od 26.09.2006 do 5.09.2007, [Maszynopis w Bibliotece Wydziału Teologicznego UŚ]

nad wysyłką Biuletynu FIDES , opracowanie wyników ankiety o stanie Bibliotek, oraz udział w naradach zespołu ds. opracowania autoryzowanej wersji MAK do formatu MARC21.⁴

Po wysłuchaniu ks. Krzysztofa Goneta głosowano nad absolutorium dla ustępującego zarządu. W tajnym głosowaniu wybrano nowy Zarząd Federacji na trzyletnią kadencję. Po ukonstytuowaniu się pięcioosobowego składu, nowy Zarząd przedstawił program działania na lata 2007-2010. Program ten został omówiony i zatwierdzony przez uczestników Walnego Zgromadzenia.

W dalszej części i obrad dr Jolanta Szulc z Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŚ omówiła wyniki ankiety na temat stanu zbiorów, personelu, a także komputeryzacji bibliotek kościelnych należących do Federacji FIDES. Wyniki ankiety wskazały na to, że biblioteki należące do Federacji są skomputeryzowane, co niewątpliwie ułatwia współpracę między tymi bibliotekami w zakresie wymiany danych oraz tworzeniu wspólnej bazy katalogowej.

Dalszy rozwój projektu „Biblioteka Cyfrowa Federacji FIDES omówił ks. Krzysztof Gonet, który przedstawił informacje o stanie i rozwoju programów MAK, MAK WWW, FIDKAR I FIDSERW.

Z kolei mgr inż. Andrzej Jurek przeprowadził prezentację nowo uruchomionych usług GOOGLE, oraz podzielił się swoim doświadczeniem w instalacji i administrowaniu programu MAK.

Obradom XIII Walnego Zgromadzenia Federacji FIDES towarzyszyły wystawy książek Wydawnictwa Księgarni św. Jacka i Wydawnictwa Emmanuel. Uczestnicy mieli okazję do zapoznania się z dorobkiem naukowym pracowników Wydziału Teologicznego, który reprezentuje Księgarnia św. Jacka, a także możliwość zakupu nowości i nawiązania współpracy z wydawnictwami.

Owoce XIII Walnego Zgromadzenia Federacji FIDES jest publikacja która ukaże się w serii „Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach”. Praca zawiera referaty wygłoszone podczas sesji, jak również publikacje pracowników Biblioteki Teologicznej Wydziału Teologicznego UŚ dotyczące

⁴ Gonet, K. Sprawozdanie Biura ds. Rozwoju i Komputeryzacji Bibliotek Kościelnych FIDES za okres 29.09.2006-3.09.2007 (Od XII do XIII Walnego Zgromadzenia) , [mps. w Bibliotece WTL UŚ]

działalności biblioteki a zwłaszcza: gromadzenia, zakupu, darów oraz wymiany.

Protokół sporządziła
Gabriela Łącka⁵

⁵ Uniwersytet Śląski w Katowicach - Biblioteka Teologiczna